

كاربرگه فعالیت

طول و عرض جغرافیایی

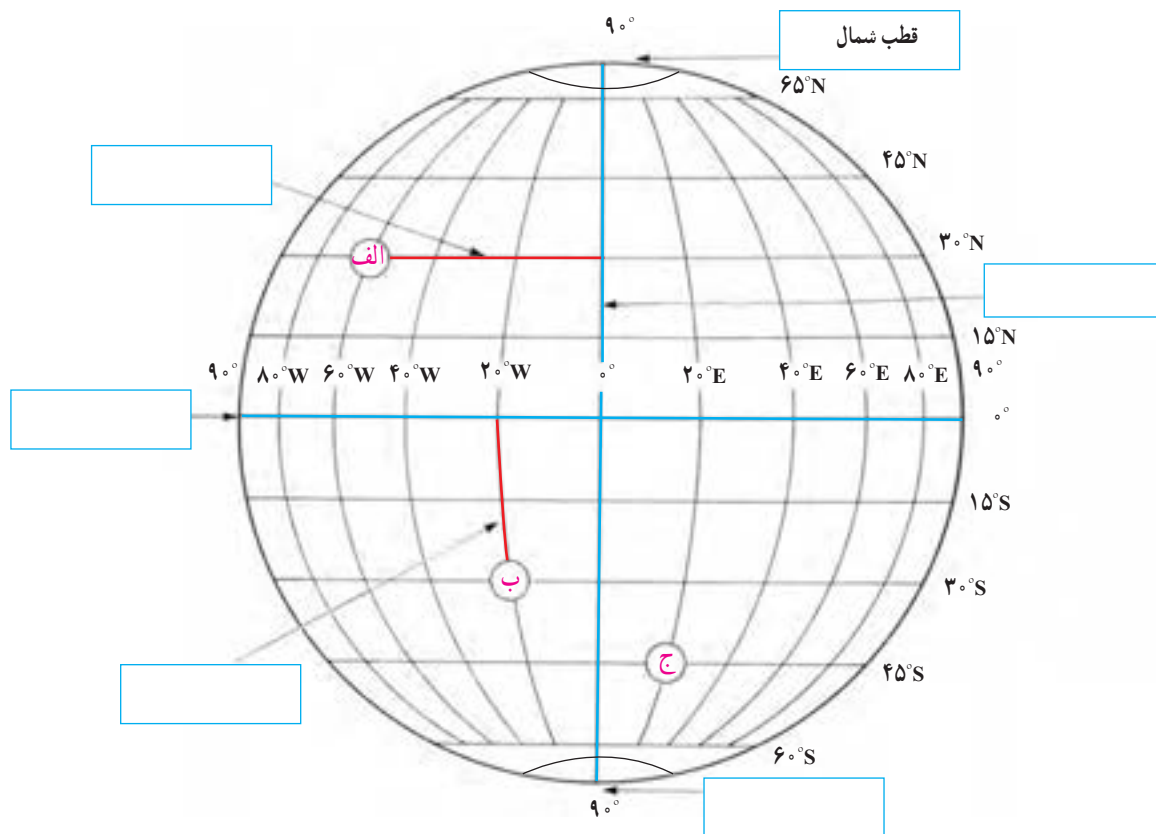
به شکل کره زمین که خط‌های فرضی نصف‌النهار و مدار از آن عبور کرده‌اند، دقت کنید. این خط‌ها با قطع کردن یکدیگر، شبکه‌هایی را به وجود آورده‌اند.

۱- هر یک از عبارات‌های زیر را مانند مثال در جای مربوط بنویسید.

نصف‌النهار مبدأ   قطب جنوب   استوا   عرض جغرافیایی   طول جغرافیایی

۲- با توجه به شکل زیر طول و عرض جغرافیایی مکان‌های زیر را بنویسید.

مکان	طول جغرافیایی	عرض جغرافیایی
الف	$60^{\circ}W$	
ب		
ج		

کاربرگه شماره ۲

طول و عرض جغرافیایی بر روی نقشه

در این تصویر، نقشه استان کرمان را مشاهده می‌کنید. (توجه: هر درجه (°) ۶۰ دقیقه (′) است)

۱- نزدیک‌ترین طول و عرض جغرافیایی به هر یک از مکان‌های زیر را بنویسید.

(رودبار) ← ..... و ..... (رفسنجان) ← ..... و .....
 (یزد) ← ..... و ..... (بندرعباس) ← ..... و .....

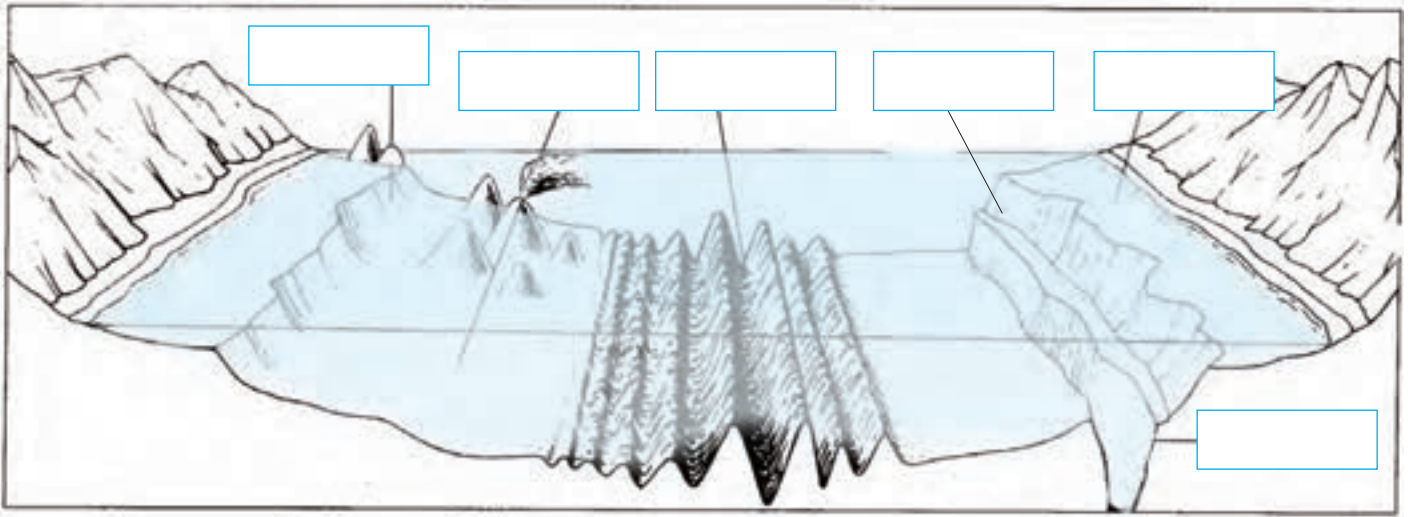
۲- نام شهر یا روستایی را که در نقاط زیر واقع شده است، به طور تقریبی بنویسید.

($30^{\circ}N$ و $58^{\circ}E$) ($30^{\circ}N$ و $56^{\circ}E$) ($31^{\circ}N$ و $55^{\circ}E$) ($31^{\circ}N$ و $56^{\circ}E$)

۳- به نظر شما، آیا ممکن است برای نشان دادن طول و عرض جغرافیایی مکانی در کشور ایران از علامت‌های W (غرب) و S (جنوب) استفاده کنیم؟ چرا؟

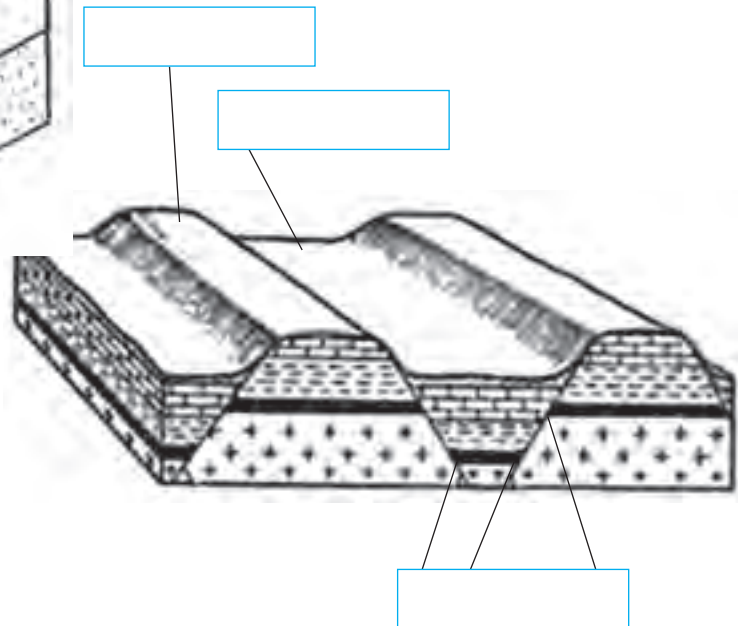
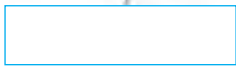
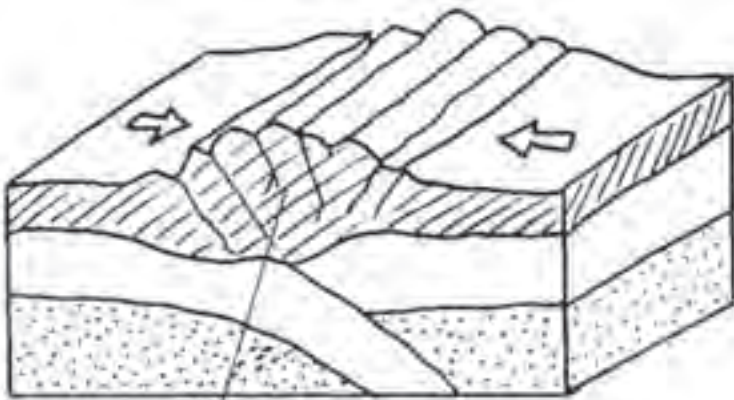
انواع ناهمواری‌ها

الف) این مدل، ناهمواری‌های بستر اقیانوس‌ها را نشان می‌دهد. موارد زیر را روی مدل در جای خالی بنویسید.
 فلات قاره   شیب قاره   چین خوردگی‌های کف اقیانوس   جزیره   گودال اقیانوسی   جزیره آتشفشانی

ب) روی مدل‌ها، موارد را در جای خالی بنویسید.

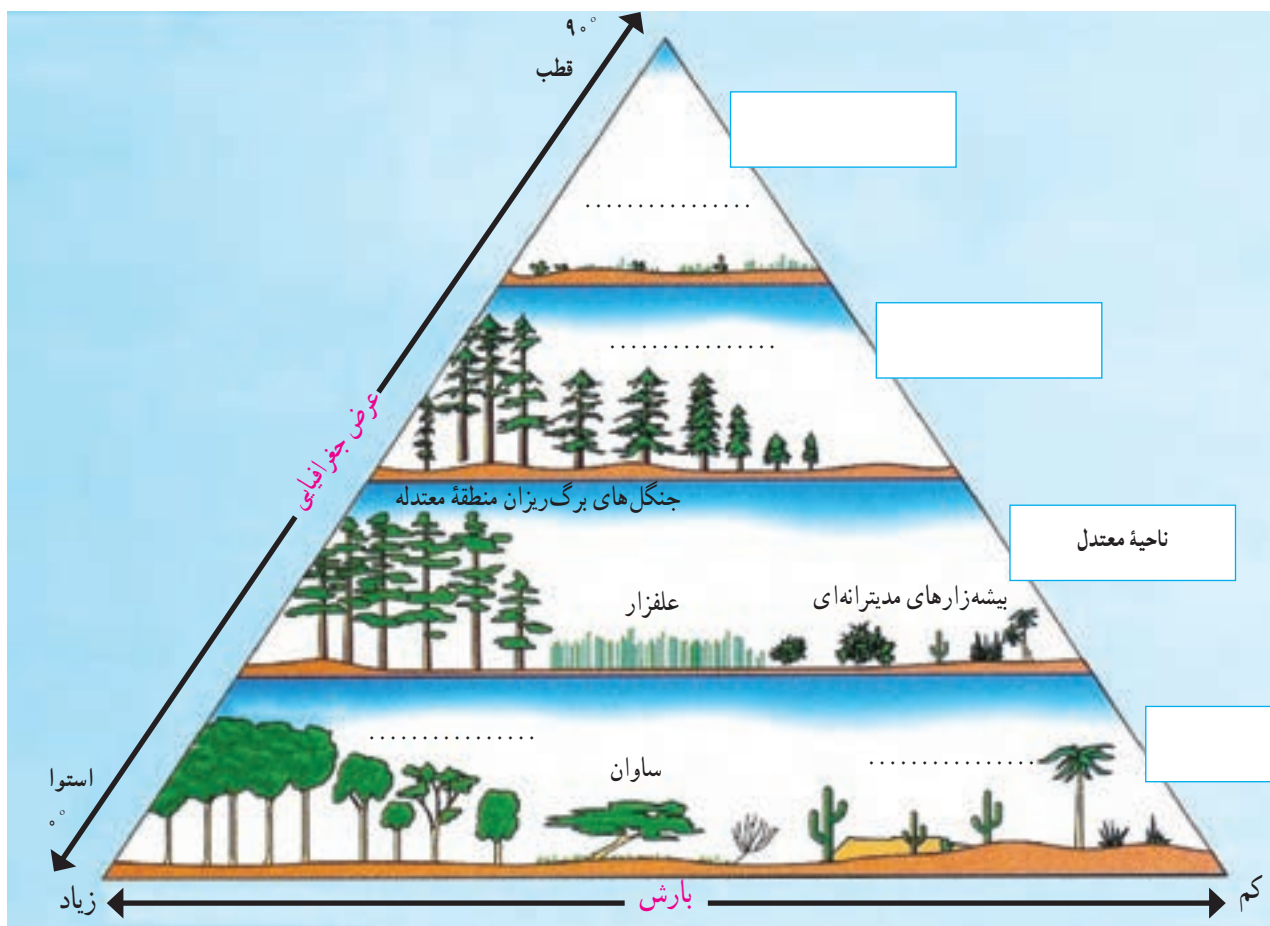
شکستگی (گسل)   بالآمدگی
 دره   چین خوردگی رسوبات

رابطه پراکندگی زیست بوم‌های جهان با عرض جغرافیایی و بارش

- ۱- در خانه‌های مستطیل شکل، واژه‌های مناسب بگذارید: ناحیه قطبی، ناحیه جنب قطبی، ناحیه معتدل و ناحیه بین‌المدارین (بین مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی)
- ۲- در نقطه چین‌ها واژه‌های مناسب بنویسید: توندرا، تایگا (مخروطیان)، بیابان، جنگل‌های استوایی.
- ۳- زیست‌بوم ساوان بین کدام زیست‌بوم‌ها، قرار گرفته است؟
- ۴- بین عرض جغرافیایی و میزان پوشش گیاهی چه رابطه‌ای وجود دارد؟ با ذکر علت از روی نمودار، توضیح دهید و مثال بزنید.
- ۵- بین میزان بارش و میزان پوشش گیاهی چه رابطه‌ای وجود دارد؟ با توجه به نمودار مثال بزنید.

کاربرگ شماره ۵

زیست بوم های جهان

با توجه به نقشه ای که در سمت راست مشاهده می کنید، نوع زیست بوم را حدس بزنید و بنویسید. سپس با استفاده از دانسته های قبلی خود و آنچه در کتاب خوانده اید، جدول را کامل کنید.

نقشه	نام زیست بوم	آب و هوا	دو نمونه جانور و یک نمونه گیاه غالب
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	ساوان	.....	.....

نقشه سیاسی ایران در آستانه تأسیس حکومت صفویه

حاکمان محلی ایران در آستانه تأسیس حکومت صفویه

- خراسان : شاهزادگان تیموری
- ساری و آمل : سادات مرعشی
- لاهیجان : کیابیان
- شیراز، اصفهان و همدان : سلطان مراد آق قویونلو
- ایر قوه : رئیس محمد
- یزد : مراد بیک بایندر
- کرمان : ابوالفتح بیک بایندر
- هویزه : خاندان مشعشع
- خرم آباد : ملک رستم
- سمنان : حسین کیا چلاوی
- کاشان : قاضی محمد و مولانا مسعود
- تبریز : الوندبیک آق قویونلو
- شروان : شروان شاهان
- بغداد : باریک بیک پُرناک

به نقشه بالا دقت کنید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

- ۱- در آستانه شکل‌گیری حکومت صفویه، تقریباً چند حکومت محلی در ایران وجود داشت؟
- ۲- در آستانه شکل‌گیری حکومت صفویه، کدام کشورها ایران را تهدید می‌کردند؟ روی نقشه مشخص کنید.
- ۳- جدول را کامل کنید.

پیامدها و مشکلات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی	تهدیدهای خارجی	تهدیدهای داخلی
<ul style="list-style-type: none"> • از رونق افتادن تجارت • ..... • ..... • 		

کاربرگه شماره ۸

اداره شهرها و روستاها در عصر صفوی

در عهد صفویه شهرها و روستاها را تعدادی از صاحب منصبان اداری و نظامی اداره می کردند که تحت فرمان والی یا حاکم ولایت بودند. این صاحب منصبان عبارت بودند از:

داروغه: مسئول برقراری نظم و امنیت و جلوگیری از دزدی، غارت و نزاع در شهر و حومه آن بود.
حاکم شرع: قاضی شهر که به اختلافات و دعاوی حقوقی افراد براساس احکام شرعی رسیدگی می کرد.
محتسب: وظیفه داشت بر وزن و نرخ کالاها نظارت کند و از کارهای خلاف شرع جلوگیری نماید.
کلانتر: رابط میان اهالی شهر و اصناف با مقام های حکومتی بود و وظیفه داشت مراقبت کند که مالیات ها منصفانه میان مالیات دهندگان تقسیم شوند و مأموران حکومتی به مردم اجحاف و ستم نکنند.
کدخدا: وظایف کلانتر را در روستا انجام می داد.

از طریق وصل کردن عبارت های دو ستون، مشخص کنید که در زمان کنونی چه نهادهایی، وظایف صاحب منصبان دوره صفویه را انجام می دهند؟

دادگستری

داروغه

شورای روستا

حاکم شرع

سازمان تعزیرات حکومتی

محتسب

نیروی انتظامی

کلانتر

سازمان امور مالیاتی

کدخدا

جدایی سرزمین‌های ایرانی در دوره قاجار

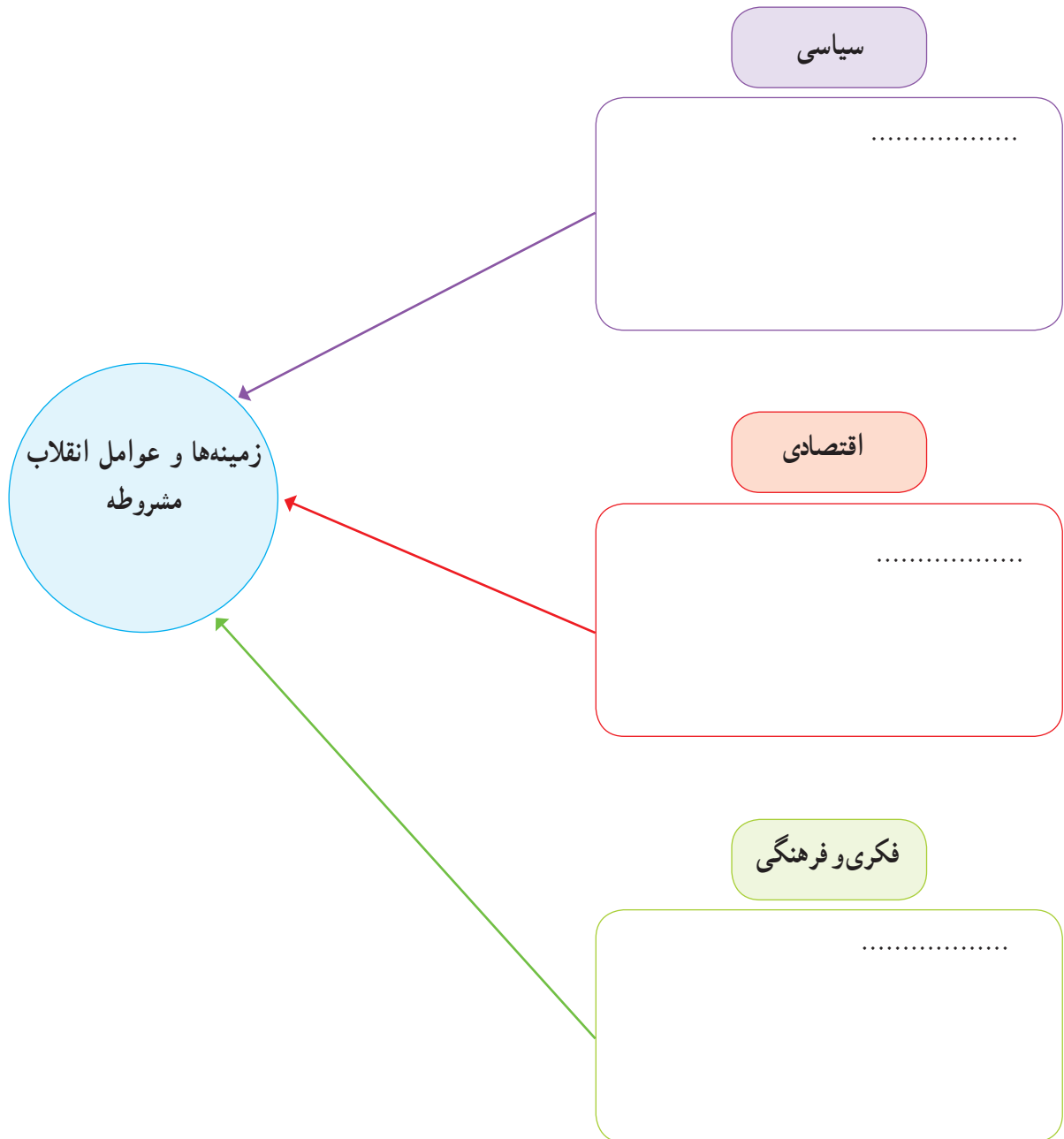
- قرارداد گلداسمیت
- عهدنامه آخال
- عهدنامه گلستان
- عهدنامه پاریس
- عهدنامه ترکمان‌چای

با توجه به نقشه، بگوئید شهرها یا مناطق زیر توسط کدام کشور، در زمان کدام شاه قاجار و با چه عهدنامه و قراردادی از ایران جدا شدند.

عنوان عهدنامه و قرارداد	کشور استعمارگر	
		۱- تفلیس و گنجه :
		۲- هرات :
		۳- مرو و خیوه :
		۴- ایروان و قره‌باغ :
		۵- بلوچستان و سیستان شرقی :

زمینه‌ها و عوامل انقلاب مشروطه

با مطالعه دقیق متن کتاب و اطلاعاتی که از منابع دیگر دارید، نمودار زیر را کامل کنید.

سخنرانی تاریخی امام خمینی در عصر عاشورا

بخش‌های مهمی از سخنان امام در عصر عاشورای ۱۳۴۲ را به دقت بخوانید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

«اگر دستگاه جبار با مراجع سر جنگ داشت و با علمای اسلام مخالف بود، به قرآن چه کار داشت؟ به مدرسه فیضیه چه کار داشت؟ به طلاب علوم دینی چه کار داشت؟ ... اینها با اساس اسلام و روحانیت مخالف‌اند؛ اینها نمی‌خواهند این اساس موجود باشد... اسرائیل نمی‌خواهد در این مملکت قرآن باشد، اسرائیل نمی‌خواهد در این مملکت علمای اسلام باشند. اسرائیل نمی‌خواهد در این مملکت احکام اسلام باشد، اسرائیل نمی‌خواهد در این مملکت دانشمند باشد. اسرائیل به دست عمال سیاه خود مدرسه فیضیه را کوبید، ما را می‌کوبد، شما ملت را می‌کوبد، می‌خواهد اقتصاد شما را قبضه کند. می‌خواهد تجارت و زراعت را از بین ببرد، می‌خواهد ثروت شما را تصاحب کند.

ای آقای شاه، ای جناب شاه، بدبخت، بیچاره، ... به تو نصیحت می‌کنم. دست از این اعمال و رویه بردار! من میل ندارم که اگر روزی ارباب‌ها بخواهند تو بروی، مردم شکرگزاری کنند! من نمی‌خواهم تو مثل پدرت باشی ... کمی تأمل کن! ... کمی عبرت بگیر! عبرت از پدرت بگیر!».

- ۱- انگیزه اصلی امام از مخالفت و مبارزه با حکومت شاه چه بوده است؟
- ۲- از نظر امام خمینی، چه خطرها و تهدیداتی از جانب اسرائیل متوجه ایران بود؟ آیا این تهدیدها هم اکنون نیز وجود دارد؟
- ۳- در سطر دوم بند آخر منظور امام از ارباب‌ها کیست؟
- ۴- اینکه امام به شاه نصیحت می‌کند که «از پدرت عبرت بگیر»، به کدام واقعه تاریخی اشاره دارد؟

رویدادهای مهم انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷

به بریده روزنامه‌های دوران انقلاب اسلامی دقت کنید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

۱۳ مهر ۱۳۵۷

(۲)

۱۸ شهریور ۱۳۵۷

(۱)

۲۳ بهمن ۱۳۵۷

(۴)

۱۲ بهمن ۱۳۵۷

(۳)

- ۱- عنوان اصلی بریده شماره ۱، مربوط به چه رویدادی است؟
- ۲- بر اساس خبر بریده شماره ۲، چرا امام عراق را ترک کردند؟
- ۳- به بریده شماره ۲ دقت کنید و بگویید حکومت شاه برای آرام کردن مردم، چه قول‌هایی داد؟
- ۴- در بریده شماره ۳، منظور امام از «مملکت دو دولت ندارد، تو غیرقانونی هستی، برو» کدام دولت است؟
- ۵- در بریده شماره ۴، منظور از «کاخ ۵۷ ساله ظلم» چیست؟
- ۶- به بریده شماره ۴ دقت کنید و بگویید با فروریختن کدام سنگرهای رژیم پهلوی، انقلاب پیروز شد.

لایه‌های فرهنگ

متن زیر درباره روستای خان‌آباد نوشته شده است. خان‌آباد (محمدیه) روستایی کوهستانی در بخش جنوبی استان مرکزی و در ۳۵ کیلومتری غرب شهرستان خمین است و حدود ۵۰۰ نفر جمعیت دارد. متن را بخوانید و چند مورد از نمادها، هنجارها، ارزش‌ها و عقاید مردم این روستا را از متن استخراج و دسته‌بندی کنید و در جدولی بنویسید.

... روستای خان‌آباد با توجه به قدمت باستانی و داشتن آثار تاریخی و آب و هوای مناسب و جاذبه‌های طبیعی، قابلیت زیادی برای گردشگری دارد. با توجه به تحقیقات باستان‌شناسی، قدمت سکونت در این منطقه به حدود ۳۰۰۰ سال پیش برمی‌گردد. از دیدنی‌های روستا یکی حفره‌ای در بلندترین نقطه کوه گره است که مردم منطقه آن را به نام «سوراخ بند باز» می‌شناسند و بنا بر روایاتی که سینه به سینه نقل شده، این حفره محل کمین و پناه‌گاه شخصی به نام بند باز بوده که البته قسمت‌هایی از آن تخریب شده است. «سنگ گینه» نیز از آثار قدیمی روستاست. در گذشته مردم روستا برای تعیین زمان نقل و انتقال آب قنات از یک کشاورز به کشاورز دیگر جهت آبیاری زمین‌ها و باغ‌ها از این سنگ به عنوان ساعت استفاده می‌کردند. تعیین زمان به این صورت بوده که در هنگام غروب که سایه کوه به این سنگ می‌رسیده، نقل و انتقال آب آغاز می‌شده است.

شغل اصلی اهالی روستای خان‌آباد کشاورزی و دامداری است.

... زنان روستا در گذشته (حدود نیم قرن پیش) پیراهن‌های بلند چیت و شلوار گنژاد می‌پوشیدند. همه زنان نوعی پوشش در روی سر داشتند که آن را چارقد می‌نامیدند. آنها از کفش‌های لاستیکی به نام گالش و در هنگام انجام فعالیت‌های روزانه از نوعی دمپایی روبسته به نام اروسی استفاده می‌کردند و فایده آن این بود که خار و خاشاک کمتری با پاها تماس پیدا می‌کرد. لباس مردها یک پیراهن بلند با دو چاک در طرفین و یک شلوار و یک کمر بند (شال دور کمر) و کفش‌های لاستیکی بود که عمدتاً جنس آنها از پارچه‌های ارزان قیمت چیت و کرباس بود. از نظر اجتماعی، داشتن کلاه بین مردان مسن‌تر ده بسیار اهمیت داشته است. در حال حاضر، مردان ده لباس‌های متداول مانند کت و شلوار و پیراهن و زن‌ها پیراهن و بلوز و دامن و شلوار و روسری اما نسل جدید لباس‌هایی با رنگ‌های شاد و مدل‌های روز را می‌پوشند. به علت همجواری روستای خان‌آباد با استان لرستان لهجه محلی روستا فارسی آمیخته با لری است و در کلمات فارسی، حرکات آن تغییر کرده است و به‌حالتی بسیار شیرین تکلم می‌شود. متأسفانه با نفوذ فرهنگ شهرنشینی در بین اهالی این گویش محلی شیرین کم‌کم رو به فراموشی می‌رود.

خواهر = خو آر   برادر = برار، کاکا   شب = شیو   پشه = پخشه   سرفه = کوو   صورت = توررو   عطسه = پشکه
خواب = خو   آستین = انگله   تاب بازی = قوقو   دیزی = دیگیله   آنطرف = اولا   زبان = زوان

روستای خان‌آباد، مسجد جامع و چند حسینیه دارد. از زیباترین و باشکوه‌ترین مراسم مذهبی که در روستای خان‌آباد اجرا می‌شود عزاداری دهه محرم است. یادواره شهدای روستا نیز به همت دهیاری، شورای اسلامی، انجمن جوانان، هیئت امناء و کانون فرهنگی هنری شفق و مسجد خاتم الانبیاء در روستا برگزار می‌شود و طی مراسمی افراد به دیدار خانواده شهدای روستا می‌روند و یاد و خاطره آنها را گرامی می‌دارند. در روستای خان‌آباد رسم بر این است که هر سال بعد از پایان بارندگی‌های فصل بهار زن‌های روستا با همکاری و کمک همدیگر آش نذری کریز می‌پزند که به نیت زیاد شدن آب کریز (قنات اصلی روستا) و یا کم نشدن آب آن است. آنها نذر می‌کنند که سال پر برکتی برایشان باشد و بعد از پختن آش، آن را بین همه اهالی تقسیم می‌کنند.

با گذشت زمان، برخی آداب و رسومی که در روستا با تشریفات خاصی انجام می‌شده از خاطر رفته است اما برخی نیز با کمی تغییر، هر ساله اجرا می‌شود. شامگاه چهلمین روز پس از جشن شب چله، در چله زمستان، جشن ناقالی «کردعلی کوه» «سده» یا «سده سوزی» برگزار می‌شود. اهالی روستای خان‌آباد بر این باورند که سرمای زمستان در این هشت روز، که برابر با چهار روز آخر چله بزرگ و چهار روز اول چله کوچک است، به اوج خود می‌رسد. بعد از پایان این هشت روز زمین نفس می‌کشد و زندگی را از سر می‌گیرد.

... رفتن به مهمانی‌های شبانه یا شب‌نشینی و خوردن شب چره از کارهای متداول اهالی خان‌آباد است. شب‌نشینی در اواخر پاییز و فصل زمستان بیشتر صورت می‌گیرد، زیرا در روستاها بعد از برداشت محصول در فصل پاییز، اوقات فراغت و بیکاری روستائیان آغاز می‌شود و تا پایان زمستان ادامه پیدا می‌کند. در شب‌های بلند زمستان، خانواده‌ها به دیدار اقوام، آشنایان و دوستان می‌روند. زنان در یک طرف کرسی، کودکان در کنار هم و مردان خانواده نیز در طرف دیگر کرسی نشسته و با یکدیگر گفت‌وگو می‌کنند. افراد ابتدا از کارهای روزانه خود صحبت می‌کنند و خاطراتی نیز از گذشتگان بیان می‌کنند. بیان داستان‌ها و یا حوادث تاریخی – که به آن مثل می‌گویند و معمولاً توسط بزرگ‌ترها و باسوادترها بیان می‌شود – بسیار جذاب و شیرین است، به طوری که در هنگام بیان آنها سکوت مطلق حاکم می‌شود و همگی سراپا گوش می‌شوند. از ضروریات شب‌نشینی‌ها در خان‌آباد، خوردن «شب چره» است که در لهجه خان‌آبادی به آن «شوچر» می‌گویند. بعد از خوردن چای و کمی گفت‌وگو، زن میزبان به اندرونی می‌رود و با یک مَجْمَعَه بزرگ که حاوی بشقاب‌هایی از تنقلات رنگارنگ مانند مغز گردو، مغز بادام، مغز هسته زردآلو، شاهانه، نخودچی، کشمش، برگه، آلو، سنجد و گندم بوداده است وارد اتاق مهمانان می‌شود و بشقاب‌ها را به طرز مناسب بر روی کرسی و در مقابل مهمانان و سایر افراد قرار می‌دهد.

جشن خرمن‌زمانی برگزار می‌شود که محصولات در حال برداشت است. در این زمان، جوانان و بچه‌ها شادمانی خاصی دارند و با این شادمانی به محل خرمن می‌روند و از صاحب خرمن درخواست می‌کنند مقداری از محصول را به صورت پاداش به آنها بدهد که در اصطلاح به آن کوكوله می‌گویند. اعتقاد بر این است که این عمل موجب برکت محصولات می‌شود.

... از مراسمی که در شب عید برگزار می‌شده و هنوز هم کم و بیش به قوت خود باقی است «تخ تخی» است. جوانان روستا در شب عید بر پشت بام‌ها می‌روند و پارچه‌ای را که معمولاً چادر خانم‌ها است از پشت بام خانه اهالی طوری آویزان می‌کنند که جلو درب ورودی خانه باشد و از اهل خانه طلب عیدی می‌کند که معمولاً سکه یا تخم مرغ رنگی است، سپس اهل خانه عیدی را به چادر گره می‌زنند و چادر بالا کشیده می‌شود. در نانوایی روستای خان‌آباد، به مناسبت عید نوروز نان شیرمال و فتیر محلی پخته و عرضه می‌شود. متأسفانه با ورود فرهنگ شهرنشینی بسیاری از مراسم‌ها فراموش شده‌اند که از جمله می‌توان به مراسم پخت نان اشاره کرد. دیگر در روستا از تنورهایی که با ملاتی از گل و موی بز ساخته می‌شد، خبری نیست. همچنین از بوی دود تنور که هنگام صبح قبل از طلوع آفتاب به مشام می‌خورد و انسان را از خواب بیدار می‌کرد. ... مردم خان‌آباد به چشم‌کردن اعتقاد زیادی دارند و برای جلوگیری از چشم‌زخم، مهره‌هایی آبی رنگ به نام مَرُّ کُوْ آویزان می‌کنند. نیز آیه «وَإِنَّ یَکَادُ» و ادعیه را با سنجاق بر شانه‌چپ افراد نصب می‌کنند. ریختن اسپند بر آتش و به اصطلاح اسفند دود کردن نیز همچون سایر مناطق ایران برای رفع چشم‌زخم مرسوم است. اهالی روستای خان‌آباد همچنین بر این باورند، که نوزادی که در هنگام سپیده دم به دنیا آمده باشد موجب برکت است. رسم بر این است که اگر کسی بخواهد کاری را شروع کند – مثلاً دار کردن قالی یا پخت نان و... – انتظار دارند چنین فردی در ابتدای کار حضور داشته باشد و یا او را دعوت می‌کنند تا موجب برکت در آن کار شود و در اصطلاح می‌گویند فلان شخص پای سبکی دارد.

برگرفته از تارنمای روستای خان‌آباد

با تصرف و تلخیص

ارزش‌ها و عقاید	هنجارها	نمادها
دیدار با خانواده شهدای روستا	رفتن به مهمانی شبانه یا شب‌نشینی	سنگ گنه
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

سازگاری همسران

۱- موقعیت‌های زیر را بخوانید. در مقابل هر موقعیت، یکی از عبارت‌های زیر را انتخاب کنید و بنویسید. سپس، برای تکمیل آن موقعیت جمله‌ای بنویسید که راهکاری برای سازگاری در خانواده باشد.

عذرخواهی و جبران

بهانه جویی نکردن

ادب و احترام

قدردانی کردن

گذشت

* آقای سعیدی در حالی که کیسه‌های میوه و سبزی را در هر دو دست دارد، وارد خانه می‌شود.
همسر او .....

.....

* اعضای خانواده آقای صدیقی، برای زیارت به مشهد رفتند و خانه‌ای اجاره کردند. یک شب پس از برگشتن از حرم به خانه، آقای صدیقی کیف و جیب‌هایش را جست و جو کرد اما کلید خانه را پیدا نکرد. کلید گم شده بود و اعضای خانواده هم بسیار خسته بودند.
آقای صدیقی .....
همسرش .....

عذرخواهی و جبران

* آقای دادخواه با خانواده به مسافرت رفته و در حال رانندگی است. او هرچند لحظه یک بار، درباره اینکه برادر همسرش یک ماه پیش در جایی به او تعارف نکرده است، حرف می‌زند و مدام این مسئله را تکرار می‌کند.
آقای دادخواه نباید .....

.....

* مهمان‌ها در حال نوشیدن چای و خوردن میوه‌اند. همسر آقای احمدی از آشپزخانه وارد اتاق می‌شود و در حال نگاه کردن است که جایی برای نشستن پیدا کند.
آقای احمدی .....

.....

* ساعت ۱۰ صبح آقای ناصری به همسرش تلفن می‌کند و می‌گوید برادرش با خانواده به سمت شهر آنها حرکت کرده است و برای ناهار به خانه آنها می‌آیند. بعد از ظهر هم وقت ملاقات با دکتر دارند. از طرفی، همسر آقای ناصری را یکی از دوستانش به ناهار دعوت کرده است.
همسر آقای ناصری می‌تواند .....

.....

سازگاری والدین و فرزندان

الف – جدول زیر را کامل کنید. چند مورد از انتظارات مهمی را که والدین از شما و شما از والدین خود دارید، بنویسید.

انتظارات من از والدین	انتظارات والدین از من
* من انتظار دارم	* آنها از من می خواهند .....
*	*
*	*
*	*
*	*

ب – جدولی را که کامل کرده‌اید، به پدر و مادرتان نشان دهید. آیا انتظارات والدین را درست نوشته‌اید؟ درباره انتظارات متقابل با خانواده گفت و گو کنید.

۲- ایلیا دوست دارد روزهای تعطیل با دوستانش به گردش برود. والدین ایلیا نگران سلامت اخلاقی این معاشرت‌ها و مواجه شدن او با محیط‌ها و عقاید و ارزش‌های مخالف ارزش‌های خانواده هستند. پیشنهاد شما برای حل این مسئله به طوری که انتظارات هر دو طرف برآورده و رعایت شود، چیست؟

حقوق و تکالیف شهروندی

حکومت و شهروندان در قبال یکدیگر از حقوقی برخوردارند و تکالیفی برعهده دارند. با توجه به آنچه در فصل یازدهم آموخته‌اید، جدول زیر را کامل کنید.

شهروندان / ملت	حکومت / دولت
شهروندان وظیفه دارند مالیات بپردازند.	حکومت وظیفه دارد ..... .
شهروندان وظیفه دارند	حکومت وظیفه دارد امنیت را برقرار کند و از سرزمین و مرزهای کشور دفاع کند.
شهروندان حق دارند در امور سیاسی کشور و انتخاب مسئولان توانمند و شایسته مشارکت کنند.	حکومت وظیفه دارد .....
شهروندان وظیفه دارند	حکومت وظیفه دارد قوانین مناسب و عادلانه‌ای تدوین و تصویب کند.
شهروندان حق دارند از تأمین اجتماعی برخوردار شوند.	حکومت وظیفه دارد .....

موقعیت‌های زیر را بخوانید و برای افزایش بهره‌وری در هر مورد، پیشنهادی با توضیح بنویسید.

قرار است نسرین با مادرش به دندان‌پزشکی برود. او می‌داند که کار ترمیم و پرکردن دندان مادرش یک ساعت و نیم تا دو ساعت طول می‌کشد و او باید این زمان را در اتاق انتظار مطب بنشیند.

.....
.....

خانم میرزایی در یک کاشانه (آپارتمان) ۴ واحدی زندگی می‌کند. همسایه‌ها روابط خوبی با هم دارند. آنها یک باغچه مشترک ۱۵ متری در حیاط دارند که فقط چند بوته گل در آن کاشته شده و بیشتر آن بدون استفاده مانده است.

.....
.....

قرار است یک نمایشگاه عکاسی از طبیعت، در مدرسه برپا شود که مدیریت آن به عهده شماس است. شما با مسائلی چون انتخاب چند نفر دانش‌آموز برای عکاسی، برنامه‌ریزی برای تعیین مکان‌های عکس‌برداری از طبیعت و چگونگی رفتن به آن مکان‌ها، مکان برگزاری نمایشگاه، چگونگی بازدید مدعوین و ... روبه‌رو هستید. به عنوان مدیر گروه و نمایشگاه، طرحی بریزید که در هر یک از این مراحل و اقدامات بهره‌وری رعایت شود.

.....
.....
.....
.....
.....

حل مسئله

سال گذشته، برگزاری جشنواره مقاله‌های برتر به مؤسسه‌ای واگذار شد. افراد مؤسسه می‌بایست ۲۰۰ مقاله را که پژوهشگرانی از سراسر کشور برایشان فرستاده بودند، به ۲۵ نفر از استادان رشته‌های مختلف می‌دادند تا آنها را بخوانند و بررسی کنند. سپس، روی فرم‌های مخصوص به آن مقاله‌ها امتیاز بدهند، ده مقاله برتر را انتخاب کنند و به آنها جایزه بدهند. هر مقاله را سه استاد (داور) بررسی و امتیازدهی می‌کردند. بعضی از استادان در شهر محل برگزاری جشنواره و بعضی دیگر در شهرهای اطراف ساکن بودند. مؤسسه مدت دو هفته هر روز از چند تن از استادان دعوت می‌کرد که در محل موردنظر حاضر شوند و مقاله‌ها را بررسی کنند. هزینه‌های این کار به شرح زیر بود:

ردیف	موارد	هزینه (تومان)
۱	اجاره محل بررسی مقالات	۱,۵۰۰,۰۰۰
۲	دستمزد یک نفر خدمه برای پذیرایی (چای و ناهار)	۶۰۰,۰۰۰
۳	هزینه آمد و رفت استادان به محل (تاکسی، آژانس و ...)	۱,۰۰۰,۰۰۰
۴	ناهار و پذیرایی	۶۵۰,۰۰۰
۵	دستمزد استادان بابت بررسی مقالات	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۶	هزینه تکثیر مقاله و پیک	۴۵۰,۰۰۰
جمع کل		۲۴,۲۰۰,۰۰۰

سؤال: اگر قرار باشد امسال دوباره همین جشنواره برگزار شود، به نظر شما این مؤسسه چگونه می‌تواند برخی هزینه‌ها را کاهش دهد یا حذف کند؟ (توجه کنید که تعداد استادان و دستمزد آنها (ردیف ۵) را نمی‌توان کاهش داد.)

.....

.....

..... با راه حل پیشنهادی شما «هزینه کل» چقدر کاهش می‌یابد؟

ردیف	واژه بیگانه	معادل در کتاب	معادل مصوب فرهنگستان
۱	graphist	طراح گرافیک	نگاشتارگر
۲	cliché	کلشه	قالبی
۳	maquette	ماکت	نمونک
۴	checklist	چک لیست	بازینه
۵	bareme scale, barém	بارم	شمارک
۶	global positioning system, GPS	سامانه موقعیت یاب جهانی	سامانه موقعیت یابی جهانی
۷	conference	کنفرانس	اجلاس، فراهمایی
۸	atmosphere	هواکره (اتمسفر)	جو
۹	control	کنترل	(در اینجا) واپاش
۱۰	thermosphere	دماسپهر	گرم سپهر
۱۱	radioactivity	راديو اکتیویته	پرتوزایی
۱۲	spray	اسپری	افشانه
۱۳	brochure	برگه تبلیغاتی (بروشور)	دفترک
۱۴	bulldozer	بولدوزر	هموارساز
۱۵	carbon dioxide	دی اکسید کربن	کربن دی اکسید
۱۶	control	کنترل	(در اینجا) مهار
۱۷	antibiotic	آنتی بیوتیک	پادزیست، آنتی بیوتیک
۱۸	terrorist	تروریست	وحشت افکن
۱۹	traffic	ترافیک	شد آمد
۲۰	dictatorial	دیکتاتوری	استبدادی
۲۱	cabinet	کابینه	دولت
۲۲	capitulation	کاپیتولاسیون	قضاوت سپاری
۲۳	apartment	آپارتمان	کاشانه
۲۴	thyroid	تیروئید	سپردیس، تیروئید
۲۵	counter	کنتور	شمارگر
۲۶	cooler	کولر	خنک کن
۲۷	freezer	فریزر	یخزن
۲۸	idea	ایده	اندیشه، فکر، آرمان، نظر، عقیده (بنا به مورد می تواند یکی از این گزینه ها را در بافت به کار ببرند)

معلمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظرات اصلاحی خود را در باره مطالب

این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۴۸۷۴ - گروه دسی مربوط و یا پیام نگار (Email)

talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دقت نمایند کتاب های دسی موی و متوسط نظری